

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
RT I 2001, 34, 186

Rahvusvahelise laevade arestimise konventsiooni rakendamiseks laeva asjaõigusseaduse ja tsiviilkohtumenetluse seadustiku muutmise seadus

Vastu võetud 14.03.2001

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 28. märtsi 2001. a otsusega nr 1033

I. Laeva asjaõigusseaduses(RT I 1998, 30, 409; 59, 941; 2000, 55, 365) tehakse järgmised muudatused:

§ 1.Paragrahvi 1 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

« (4) Nii kinnistatud kui ka kinnistamata laeva arestimine merinõude ja hagi tagamiseks toimub vastavalt käesolevale seadusele ja rahvusvahelisele konventsioonile, millega Eesti on ühinenud.»

§ 2.Seadust täiendatakse IV¹osaga järgmises sõnastuses:

«IV¹osa
MERINÕUE JA HAGI TAGAMINE LAEVA ARESTIMISEGA

§ 78¹.Merinõude mõiste

Merinõue on nõue, mis tuleneb:

- 1) laeva toimimisest tingitud varakaotusest või -kahjustusest;
- 2) maal või vees laevatööga otseses seoses toimunud surmajuhtumist või kehavigastusest;
- 3) päästetöödest või päästelepingutest, kaasa arvatud erikompensatsioonist keskkonnanõuetliku laeva või selle kauba päästeoperatsiooni puhul;
- 4) laeva tekitatud keskkonna-, rannajoone- või nendega seotud huvide kahjustamisest või kahjustamise ohust, samuti:
  - kahjustamise ärahoidmise, minimeerimise või kõrvaldamise abinõude kuludest;
  - sellise kahjustuse kompenseerimisest;
  - keskkonna endise seisukorra taastamisest või taastamiseks ette võetavate mõistlike abinõude kuludest;
  - sellise kahjustusega seotult kolmandate isikute põhjustatud või tõenäoliselt põhjustatavast kahjust;
  - muust kahjustusest, kulust või kahjust, mille laad vastab käesolevas punktis toodule;
- 5) kuludest või tasudest uppunud, vrakistunud, randa kinni jooksnud või hüljatud laeva, sealhulgas laeva pardal oleva või olnu ülestõstmise, eemaldamise, taastamise, hävitamise või ohutuks muutmise ning hüljatud laeva säilitamise ja meeskonna alalhoidmise kuludest või tasudest;
- 6) lepingust laeva kasutamise või prahtimise kohta, sõltumata sellekohase sätte olemasolust vastavas lepingus;
- 7) lepingust kaupade või reisijate veoks laeva pardal, sõltumata sellekohase sätte olemasolust prahilepingus;
- 8) laeva pardal veetavatest kaupadest (kaasa arvatud pagas) või nendest tulenevast kaotusest või kahjustusest;
- 9) üldavariist;
- 10) pukseerimisest, lootsimisest;
- 11) laevale selle toimimise, juhtimise, säilitamise või hoolduse tagamiseks kaupade, materjalide, varustuse, kütuse, tehnika (kaasa arvatud konteinerid) tarnimisest või osutatud teenustest;
- 12) laeva ehitusest, ümberehitusest, parandamisest, muutmisest või seadistamisest;
- 13) sadama, kanali, doki ja muudest veete maksudest ja tasudest;
- 14) kapteni, ohvitseride ja teiste laevapere liikmete töötasudest ja muudest summadest vastavalt nende teenistusele laevas, kaasa arvatud repatrieerimise kuludest ning nende eest makstavatest sotsiaalkindlustuse maksetest;
- 15) laeva ja selle omanike nimel tehtud väljamaksetest;
- 16) laeva omaniku või laevapereta prahtija poolt või nende nimel laeva suhtes makstavatest kindlustuspreemiatest (sealhulgas vastastikustest kindlustusnõuetest);
- 17) laeva omaniku või laevapereta prahtija poolt või nende nimel laeva suhtes makstavatest komisjoni-, vahendus- või agenditasudest;
- 18) vaidlustest laeva omandiõiguse või valduse üle;
- 19) vaidlustest laeva kaasomanike vahel laeva kasutamise üle;

- 20) laevale seatud piiratud asjaõigusest;
- 21) laeva müügilepingust tulenevatest vaidlustest.

§ 78².Laeva arestimine

(1) Laev arestitakse käesoleva seaduse §-s 78¹ nimetatud merinõude alusel. Laeva arestimisele hagi tagamise abinõuna kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse hagi tagamise sätteid, arvestades käesolevas seaduses kehtestatud erisusi.

(2) Arestida võib laeva, mille suhtes on kohtule esitatud avaldus merinõude tagamiseks, kui:

- 1) merinõude tekkimise ajal laeva omanud isik on vastutav nõude eest ning ta on laeva omanik aresti seadmise hetkel;
- 2) merinõude tekkimise ajal laeva laevapereta prahtinud isik on vastutav nõude eest ning ta on laeva laevapereta prahtija või laeva omanik aresti seadmise hetkel;
- 3) nõue tuleneb laeva koormamisest piiratud asjaõigusega;
- 4) nõue on seotud laeva omandiõiguse või valdamisega;
- 5) nõue on suunatud laeva omaniku või reederi vastu ja see on tagatud merivõlaga.

(3) Arestida võib merinõude põhjustanud laeva omaniku või seda laeva laevapereta või ajaprahi- või reisiprahilepinguga prahtinud isiku igat laeva, välja arvatud juhul, kui nõue tuleneb laeva omandiõiguse või valduse vaidlustest.

(4) Kui laev on arestitud või ta on aresti alt vabastatud kas tagatise andmisel või muul põhjusel, ei või laeva sama hagi tagamiseks enam arestida, välja arvatud juhul, kui:

- 1) antud tagatise iseloom või suurus on ebapiisav – tingimusel, et tagatise kogusumma ei ületa laeva väärtust;
- 2) on ilmnenud, et käendajana endale vastutuse võtnud isik ei ole võimeline täitma võetud kohustust;
- 3) hageja ei suutnud mõjuval põhjusel ära hoida laeva vabastamist arestist või muust hagi tagamise abinõust.

(5) Laeva aresti ei kohaldata teisele sama merinõude eest vastutavale laevale, välja arvatud juhul, kui antud tagatise iseloom või suurus on ebapiisav või kui laeva aresti kohaldatakse käesoleva seaduse § 78¹ punktides 2 ja 3 toodud alusel.

§ 78³.Aresti asendamine muu tagatisega

(1) Piisava tagatise andmisel rahuldavas vormis võib kohus laeva arestist vabastada. Laeva ei või arestist vabastada, kui laev arestiti käesoleva seaduse § 78¹ punktides 18 ja 19 loetletud merinõuete tagamiseks. Sellisel juhul võib kohus lubada laeva valdajal jätkata äritegevust või muul moel laeva kasutamist laeva aresti ajal.

(2) Kui pooled ei jõua kokkuleppele tagatise piisavuse ja vormi osas, määrab need kohus, ületamata seejuures arestitud laeva väärtust.

(3) Taotlust aresti või muu tagatise asendamiseks ei käsitata vastutuse tunnistamisena, piiramisena ega kaitsest loobumisena.»

§ 3.Paragrahvi 84 teine lause tunnistatakse kehtetuks.

II. § 4. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku(RT I 1998, 43–45, 666; 108/109, 1783; 1999, 16, 271; 31, 425; 2000, 51, 319; 55, 365; 2001, 21, 113) § 139 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (8) Hagi, mis tuleneb ühest või mitmest laeva asjaõigusseaduse (RT I 1998, 30, 409; 59, 941; 2000, 55, 365) §-s 78¹ loetletud merinõudest, võib esitada kostja laeva asukoha või laeva kodusadama järgi. Päästetöödest või päästelepingust tulenevat hagi võib esitada ka päästetööde tegemise koha järgi.»

Riigikogu esimees Toomas SAVI